

G A Z E T A

KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Jego Cesarsko-Królewska Mość Dekretami swemi z dnia 22 Kwietnia (4 Maja) 1819 raczył naysłaskawiey mianować Senatorami Królestwa Polskiego

JW. JXX. Wołłowicza Biskupa Kaliskiego.

Hołowczyca idem Sandomierskiego.

Lewińskiego idem Podlaskiego.

Dekretem swem z dnia 22 Kwietnia (4 Maja,) 1819 naysłaskawiey ozdobić raczył orderem Sgo Stanisława Klasy II. JW. Hrabieę Wiesiołowskiego i Xiędza Skorkowskiego Dziekana katedry Krakowskiej; — Klasy III. WW. Regulskiego kommandanta korpusu kadetów, Xiędza Przybylskiego Rektora szkół Kaliskich, Lipińskiego Członka Kommissy Rządowej Oświeceni Publicznego, Rzempoluskiego Pisarza Sądu Naysłazszej Instancyi, Kincla Doktora Medycyny, i Jeszke Radcę Urzędu Muncypalnego; — Klasy IV. WW. JJXX. Kamińskiego Rektora Konwiktu Piarskiego, Dąbrowskiego i Bentkowskiego Professorów akademii, Tymowskiego Vice Referendarza, Preszladziedzica dobr Zolkwi, Klickiego Pisarza Magazynu solnego w Ostrołtce, Iastrzelskiego Sekretarza Referenta w kancelaryi Rady Stanu, Leśkiewicza Sekretarza Urzędu Muncypalnego, Wichlińskiego Posła Wieluńskiego, Hel-

mana Intendenta Zamku, i Przasoskiego Expedytora Poczty w Markuszewie.

Oto jest Dekret, przez który Nay: Pan raczył łaskawie W. JX. Skorkowskiego Dziekana Katedry Krakowskiej ozdobić orderem Sgo Stanisława II. klasy.

z Bożey Łaski

My ALEXANDER I.

Cesarz Wszzech Rossyy

Król Polski

etc. etc. etc.

„Chcąc Jmć Xiędzu Skorkowskiemu Dziekanowi Kapituły Krakowskiej dać szczególny dowód naszego szacunku i życzliwości, i uznać tym sposobem ciągle starania i usilność z pomyslnym okazywaną skutkiem w urzędowaniu jego, jako Prezes Kommissy ustanowionej w uzupełnieniu artykułu XI. traktatu, Rzeczypospolitej Krakowskiej tyczącego się, dla urządzenia w dobrach duchownych i narodowych prawa własności i powinności włościan; — postanowiliśmy i stanowimy co następuje: Pomiennony Jmć Xiędz Skorkowski mianowany zostaje Kawalerem orderu Sgo Stanisława drugiey klasy.

Dan w Petersburgu dnia 22 Kwiet: 1819.
4 Maja

Na oryginalu (podp.) ALEXANDER.

z Berlina 18 Maia.

Wczoraj zjechał do tutejszey stolicy W. Xiążę następca Mecklenburg-Schweriński, i zajął przygotowane dla siebie pokoje w zamku Królewskim.

Cesarsko-Rossyjski Jenerał Major Xiążę Lopuchin przybył tu z Petersburga.

Królestwo Pruskie potrzebuie teraz rocznie 10 i pół miliona talarów na opłacenie prowizyi i czątkowe zaspokoienie długa krajowego, dwa miliony talarów na takie pensye i wynagrodzenia, których w ciągley administracyi nie potrzebuie, lecz które są skutkiem ostatnoczasowych wypadków, i 22 miliony talarów na utrzymanie woyska, nie licząc w to budowli twierdz, koszar i innych woyskowych zabudowań, co wszystko 7 osmych części dochodu wynosi, który (40 millionów) w roku 1805 miał istotnie wynosić.

Spodziewają się teraz nowego urządzenia woyska, a to dla zaprowadzenia w niem znaczney oszczędności. Odtąd kompanie pułków liniowych mają być zmniejszone z 200 do 130 głów, a z oddalonych z kaźdey kompanii liniowej 70 ludzi 50 do milicyi będą przyłączeni. Officerowie niżsi zyskają na tém; wątpić albowiem nie można, że płaca ich, dotąd w stosunku do wyższych stopni zbyt mała, będzie powiększona bez zmniejszenia płacy wyższych officerów. Tak długo, iak posuwanie się w woysku było wyłącznym iedney tylko kasty, to jest szlachty samey, udziałem, niestosowność płacy niższych stopni względem wyższych mogła uchodzić, bo bogaty szlachcic mógł z majątku dokładać przez czas, gdy był na niższym stopniu, uuboższy zaś mógł się zadłużyć na konto przyszley kompanii. Lecz teraz, gdy posuwanie się na stopnie jest własnością wszystkim stanom zarówno służąc, takowe urządzenie utrzymać się nie potrafi. — Biorąc na uwagę żołd woyskowych w innych krajach, wszędzie prawie zachowane jest w nim dokładne stopniowanie, i oto dowód tego najlepszy z następującego porównania, n. p.

Żołd roczny
Officerów

Prusk: — Francuz:

zl: pols: — zl: pol:

Feld-Marszałek - - - 90,000 — 32,000

Jenerał dowodzący w prowincyi (Division militaire)	-	72,000	—	24,000
Jenerał-Porucznik	-	30,000	—	16,000
Jenerał Brygady	-	24,000	—	12,800
Jenerał-Major bez Brygady (Maréchal de Camp)	-	18,000	—	9,600
Pułkownik	-	13,800	—	9,600
Podpułkownik (Gros Major)	-	12,000	—	7,200
Major (Lieutenant Colonel)	-			
Chef de bataillon	-	10,800	—	5,760
(pierw: klasy	-	7,200	—	3,840
Kapitan (drugiey	-	3,600	—	3,200
(trzeciey	-	—	—	2,880
Porucznik	-	1,440	—	2,188 $\frac{1}{2}$
Podporucznik	-	1,200	—	1,612 $\frac{1}{2}$

Jenerał Brygady w woysku Pruskiem płatny jest w równi z Prezydentem Rejencyi prowincjonalnym, gdy Podporucznik tylko 1200 złotych pobiera; do czego dodawszy w summie 360 złotych wolną kwatere jego, ieszcze nie ma tyle, ile woźny przy kaźdym kolegium lub sądzie. — Słychać, że stopień Porucznika ustanie zupełnie, a za to będzie użyty do pełnienia służby officerskiej naystarszy, z examinu zdolny, podofficer lub ochotnik. Jeżeli jest majątny, może zostać officerem, lecz będzie służył bezpłatnie, aż koley płatnego stopnia nań przyydzie; ieszli ubogi, będzie w stopniu podofficera do czasu teyże samey kolei. Tym sposobem służba woyskowa zbliży się także do cywilney, w której kaźdy przez pewne lata bezpłatnie służyć jest obowiązany. Skarb zyszcze na tém urządzeniu, zyszczą i niższe stopnie przez zachowanie stosowney miary, bo wtenczas, iak mówią, Podporucznik brać będzie ze wszykiem 2,400 złotych Polskich, Porucznik starszy 3,000 złotych, Kapitan 4,800 złotych, Major 6,000 złotych, Podpułkownik 7,200, Pułkownik 9,000 zł., Jenerał Major 10,800 zł., Jenerał Porucznik 12,000 zł., a Jenerał piechoty 14,400 zł. — Z teyże oszczędności wyniknie nareście fundusz, służący w kaźdym stopniu do podwyższenia za wysłużone lat 100 o iedną czwartą część zwycaynego żołdu, który w tém stopniowaniu za kaźde lat 10 powiększać się, a na przypadek oddalenia się ze służby, w wyszczególnionych dodatkach za dożywocie służyć będzie. Tym sposobem nie będzie potrzeba dla wynagrodzenia na wyższy koniecznie po-

suwać stopień, bo officer w niższym dobry, a do wyższego nie mogący się usposobić, (co się często zdarza) nie będzie potrzebował posunięcia dla wyższej płacy, którą mu sam ciąg służby jego tworzy i zabezpiecza. Przypuśćmy na przykład kogo w wieku lat dwudziestu (bo wcześnię prawo zabrania) na stopień Podporucznika wchodzącego, a dla ograniczonej zdolności na wyższy pösünąć się niemogącego. Człowiekowi temu służba jego ciężarem się nie stanie, niespokojność o los przyszły miejsca także mieć nie może, bo gdy dożyje lat 50, już z dodatkową pensją, lubo Podporucznik, 4,200 złotych płatny będzie, a na przypadek dymissyi, ma dożywocia 1800 złotych; co nie jest mało. — Teraz, najzasłużenszy Major naywięcej 2,400 złotych dostaje emerytury; przy powyższym zaś porządku, jeżeli w stopniu officera służy lat 30, będzie miał 4,500 złotych w proporcyi do Majorowskiej płacy, 5,000 złotych wynoszącej. Takie urządzenie, które, iak słyhać, i do służby cywilney ma być zastosowane, stawia Monarchę i rząd w tém przyiemnym położeniu, że nikt na niewdzięczność ich i oyczynny użalać się nie będzie; służących zaś w każdym zawodzie do odwagi i cnotliwego obowiązków pełnienia nieomylnie zachęci i usposobi.

z Karlsruhe 8 Maia.

Z wniosków dnia 3go bieżącego miesiąca uczynionych w Izbie drugiej naybardziej zwrócił uwagę wniosek deputowanego Knapp (oberżysty, przytém właściciela gruntowego w Apenweier) o sprzeczności ustawy W. Xięcia dnia 16go Kwietnia z Konstytucją, stanowiącej na teraz stosunki dawnych udzielnych Panów w Badeńkiem, albowiem Konstytucya wszystkim Badeńczykom równość w obliczu prawa i równość w obowiązkach i ciężarach względem kraju wyraźnie zapewnia. Wniosek ten dzielnie przez Pana Knapp wyluszczonej poparła cała Izba, prócz dwóch deputowanych PP. Fetzera i Ruteh, którzy mu przeciwni byli. — Pierwszy z nich twierdził, że gdy rzeczona ustawa przed zaprowadzeniem Konstytucyi zapadła, było więc naówczas w mocy rządu stanowić, co mu się podobało. Odpowiadając na to deputowany Liebenstein rzekł: — „Jeżeli tak jest, niech więc ci Panowie złożą dzięki Bogu,

że ich rząd dniem wprzódy w poddaństwo nie wziął.“ — Dziekan Fecht mówił mocno za tymże wnioskiem, żądając tayney na to sessyi, co iednak nie przydzie do skutku. — Deputowany Städel żądał, ażeby zmienił dotychczasową opłatę akcyzną w stosowny podatek; a gdyby to być nie mogło, żeby się przynajmniej zajęto przeyrzeniem i poprawą przepisów o akcyzie. — Wniosek deputowanego Deimling o odpowiedzialności Ministrów i urzędników był licznie poparty; wzięcie go atoli pod rozważę do dwóch miesięcy odłożono.

Na sessyi dnia 5go podano 9 propozycy, z których wazniejsze są: względem przeyrzenia prawa o wyborach, i zastosowania go do podziału deputowanych na wydziały; względem ogłoszenia zasad, na których wyrokowanie w sprawach zapada, i względem wzajemney komunikacji między stronami prawującemi się kopii ich akt i dokumentów; — względem zaprowadzenia innego porządku w sprawach cywilnych, oraz przepisów, co do exekucyi; — względem usunięcia licznego żebractwa i kuglarstwa; — względem polepszenia systematu edukacyjnego i t. d.

Dnia 6go naradzała się Izba w wydziałach swoich; a na sessyi publiczney dnia 7go Kommissarz Wgo Xięcia Pan Nebenius podał Izbie projekt o nowym systemacie celnym; poczem do dnia 10 obrady odłożono.

Wezoraysza Gazeta rządowa umieściła przepisy wydane dla Ministerium spraw wewnętrznych, tudzież rozkład obowiązków zniesionego Ministerstwa Sprawiedliwości na inne władze.

Professor Ocken wydawca pisma Isis zjechał do Karlsruhe dla starania się o miejsce w Uniwersytecie Freyburgskim; lecz zdaie się, iż z niczém do Jena powróci.

Po wielu latach mianował nareszcie Król Szwedzki Posłem przy dworze tutejszym Barona Hyorl, który się W. Xięciu stawił.

Od Menu 12 Maia

Sejm związku niemieckiego, powodowany wnioskiem Xiążąt Weymarskiego i Gotskiego, wyznaczył Kommissją w przedmiocie Akademii niemieckich.

Kommissya, wyznaczona już od lat trzech do uporządkowania i rozłożenia długów byłego W. Xięstwa Frankfortskiego, dotąd ieszcze jest daleką od ukończenia tego dzieła.

Dawny duch bractw i cechów rzemieślniczych w Frankforcie zaczyna się znowu odzywać. Tamtejszemu Proboszczowi Panu Kirchner, który pisał o szkodliwości i o nadużyciach cechów, rozmaite od rzemieślników deputacye czyniły mocne wymówki. Cech zaś krawiecki tak dokuczał Burmistrzowi P. Stark, że się ten ze zmartwienia zochorował. — W ostatnim dniu jarmarkowym, na którym wolno jest ieszcze sprowadzać obcym rzemieślnikom ich robotę, stolarz z okolicy przysłał do Frankfortu dwa wozy z meblami, na które rzuciwszy się stolarze miejscowi, potłukli je w kawalki w brew wolności i przepisom jarmarczonym. Lecz nie koniec na tém; wolni mieszczańie Frankfortscy nie przepuścili nawet domiesieniom teatralnym, na których napis: „Za nayałskawszém pozwoleniem!“ (z wykrzyknikiem) niespodobał się im dla tego, że Magistrat nie powinien byćz łaskawym, ani wykrzykiwać. Zmieniono więc dawniejszy napis przez wyrazy: „Za wysokiem z wierzchności pozwoleniem“ bez wykrzyknika, z punktem tylko.

Xiążę Paweł Wirtembergski napisał dnia 10go Kwietnia list następujący do Seymu Związku Niemieckiego:

„Wysoki Seymie Związkowy!“

„Król Wirtembergski oświadczył mi dnia 20 Lutego przez swego Ministra spraw familiynych Hrabiego Zeppelna, że na mocy ustaw i praw domu Wirtembergskiego majątek mój na nowo w sekwestr wzięty będzie, jeżeli w przeciagu czterech niedziel z rodziną moją nie powrócę do kraiu. Rok temu, zmuszono mnie także przez położenie sekwestru na majątku moim do uznania rzeczonych prawa familiynego, które pod żadnym względem niezapewnia mi nawet wolney korzyści tych praw naturalnych, iakich we Francyi, iako cudzoziemiec, używać mogę. Nadto, ustawa ta nie zabezpiecza mi bynajmniej nietykalności praw moich iako Xiążęcia udzielnego i spodziewanego Następcy tronu. Król nie przyjął w tym interesie pośrednictwa Cesarza Austryackiego, do którego się o to zgłosiłem. Doznawszy więc tak przykrych dla mnie wypadków, oświadczam

niniejszym Wysok. Zgromadzeniu Związku Niemieckiego, iż póty do kraiu Wirtembergskiego powrócić nie mogę, póki w skutek 13 artykułu aktu Związkowego zapewnione dla wszystkich kraiów niemieckich zaprowadzenie ustawy i porządku konstacyynego nie ustanowi pewnych stałych stosunków, iakie między mną a kraiem i Królem zachodzić mają. Nakoniec, jest także celem niniejszego pisma moiego zasłonić się od wszelkich wniosków, iakieby na moję szkodę z powodu przedsięwziętych ostrych kroków czynione byćz mogły. „

w Paryżu dnia 19 Kwietnia 1819.

Paweł Xiążę Wirtembergski

Zdaie się, że Francuzki Jenerał Hullot nie iedzie do Petersburga w zleceniach rządowych, ale w prywatnych siostry swej, wdowy po sławnym Jenerale Moreau.

Postanowienie W. Xięcia Weymarskiego względem osób przybywających z zagranicy na Akademią w Jena jest tylko tymczasowe, dopóki Sejm Związku nie wyrzeczy czegoś stanowczego o Akademiach niemieckich. Gazeta Hanauska uważa, i bardzo słusznie, że gdyby rana, którą sobie zadał zabójca P. Kotzebue, była śmiertelna, niemóglby żyć od dnia 25 Marca do 6 Maia. Słusznie więc utrzymywało początkowo wiele osób, że rana iego nie jest niebezpieczna, bo tak doskonały anatomista, iakim był Sand, uderzenie w serce chybić nie mógló.

Jedną z gazet utrzymuie że P. Kotzebue pisał na studentów z dwóch względów: naprzód, że spalili pisma iego podczas uroczystości w Wartburgu; powtóre, że w mniemaniu, iakoby miał wielu wielbicieli obrazów, iakie o studentach kreślił, nie żałował bynajmniej mocnych kolorów, ażeby się tymże wielbicielom przypodobal.

Pani Catalani bawi teraz w Düsseldorf, gdzie na dane przez nią dwa koncerty licznie z okolic ziechali się obywatele.

z Szwajcaryi z Maia.

Jest mniemanie, iż tegoroczny Sejm Szwajcarski dość długo potrwa, bo będącie miał sobie podane do rozwagi nader ważne rzeczy.

Xiążę Leuchtenberg (Eugenijusz Beauharnais) najął na cale lato zamek o 3 mile od Zurych nad rzeką Limmath, do-

kąd z rodziną swoją przy końcu Maia ziedzie. Rozmaito także cudzoziemcy mają przepędzić lato w Szwajcaryi, i już ponajmowić kazali dla siebie piękne mieszkania letnie nad jeziorem Genewskiem.

Z Włoch 2 Maia.

Cesarstwo Austriacy wyiechali z Rzymu dnia 26 do Neapolu, gdzie dnia 27 stanęli. Król w towarzystwie Xięcia i Xiężny Salerno (Królewica Leopolda z małżonką) wyiechali naprzeciw Nay: Podróżnych do Mola di Gaeta. Mnóstwo ludu napelniało ulice i rynki stolicy podczas wjazdu Cesarstwa, wydając radosne okrzyki. Nazajutrz byli oboje Cesarstwo w Muzeum Burbonów, dnia 29 dawali posłuchanie wyższym oficerom i urzędnikom Królestwa Neapolitańskiego, urzędnikom i damom dworskim, tudzież członkom ciała dyplomatycznego, i znajdującym się w Neapolu znacznieszym cudzoziemcom.

Xiążę Saski zjechał z małżonką do Neapolu, a Arcy-Xiążę Palatyn Węgierski powrócił dnia 28 do Florencyi.

W Neapolu spodziewają się dnia 30 Maia, jako w dzień imienin Króla, ogłoszenia przepisów praw, nad którymi oddawna pracują.

Z Paryża 8 Maia.

Doniosło się, iż na sessyi Izby Deputowanych dnia 4go Maia przyjęto pierwszy artykuł projektu prawa o dziennikach i pismach peryodycznych. (Obacz przeszły Numer Gazety Korrespondenta Warszawskiego). Na sessyi dnia 5go rozprawiano o dalszych artykułach, i przyjęto wszystkie z niejakimi małymi poprawkami, a te są:

„Artykuł 2) Odpowiedzialność autorów lub wydawców rozciąga się do wszystkich artykułów umieszczonych w dzienniku lub piśmie peryodycznym, nie ubliżając wspólności prawa autorów lub redaktorów. — 3) Poręka będzie przywiązana przywilejem do kosztów, wynagrodzeń i kar pieniężnych, na jakie właściciele lub wydawcy pism mogą być skazani. W przypadku niewystarczenia, pójdzie się do majątku właścicieli, autorów i wydawców artykułów. — 4) Kary pieniężne mają być uiszczone, i poręka uwolniona lub uzupełniona w 15

dnach od ogłoszenia wyroku; inaczej, dziennik lub pismo peryodyczne zaprzestanie wychodzić. — 5) W chwili wywieścia dziennika lub pisma peryodycznego będzie oddany exemplarz Prefekturze, i Podprefekturze a po innych miastach Muncypalney władzy, z podpisem jednego z właścicieli lub wydawcy odpowiedzialnych. Formalność ta atoli nie może opóźniać rozdawania i odsyłania na pocztę exemplarzy dziennika i pism peryodycznych. — 6) Kto wyda dziennik lub pismo peryodyczne nie uczyniwszy zadosyć warunkom przepisanyh artykułami 1, 4, i 5tym niniejszego prawa, będzie ukarany najmniej iedno, a najwięcej sześciomiesięcznym uwięzieniem, i od 200 do 1,200 franków za karę zapłaci. — 7) Wydawcy dzienników i pism peryodycznych mogą opisywać tajemne Izb sessye, ale za ich upoważnieniem. — 8) Każdy dziennik będzie obowiązany umieścić nazajutrz po przysłaniu od Rządu ogłoszenia urzędowe, za opłatą iedynie kosztu umieszczenia. — 9) Właściciele lub wydawcy odpowiedzialni dziennika i pisma peryodycznego, lub autorowie i redaktorowie artykułów w nich wydrukowanych, obwinieni o zbrodnię lub wykroczenie z powodu ogłoszoney rzeczy, będą sądzeni trybem przepisanyh co do wszelkich innych ogłoszeń. — 10) W przypadku ich potępienia, też same kary ściągają na siebie; wszakże kara pieniężna może być podwojona, a w przypadku powtórnego wykroczenia w tey mierze, i wczwornasób naznaczona, bez ubliżenia karom za powtórne wykroczenie, iakie Kodex karzący przepisał. — 11) Wydawcy dziennika i pisma peryodycznego obowiązani są umieścić w nich wyciąg zawierający powody i przepisy wydanego na nich wyroku. — 12) Uchybienie artykułom 7, 8 i 11 niniejszego prawa pociągnie za sobą karę pieniężną od 100 do 1,000 franków. — 13) Uchybienia artykułom 7, 8, 9, 10 i 11 upadają, jeśli w przeciągu trzech miesięcy od dnia uchybienia nie są prawem ściągane.“ — Głosowano potem na cały razem projekt, i przyjęto go większością 153 białych galek przeciw 45 czarnym.

Na sessyi teyż Izby dnia 7go rozdawano kartki zawierające rozbiór podanych petycyy, między którymi były dotyczące się przywołania do oyczyzny wygnańców bez wy-

iątku, podpisane od wielu mieszkańców Paryża, Lugdunu i 19 innych miast.

Odpowiadając Król na adres Izby Parów z powodu rocznicy powrotu iego do stolicy dnia 3go Maia w roku 1814, to rzekł: — „Wiem, iż prędzey lub późniey umrzeć „muszę; lecz wiecie, iż we Francyi Król „nie umiera.“

Dziesięć osób, między któremi jest pięć wdów, podały skargę Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale tutejszego departamentu przeciw Jenerałowi Donadieu i współnikom iego o morderstwa popełnione w nocy z 4go na 5ty Maia 1816 roku w mieście Grenoble i okolicy, gdzie ten Jenerał dowodził.

Głoszą, iż Xiążę Talleyrand wybierający się z Paryża do swej majątności Valençay wszelkie, lecz nadaremnie, czynił zabiegi, aby wszedł znowu do Ministerjum.

Listy z kilku departamentów, a między innymi z departamentów Mayenne, Orne i Cotes du Nord, wznawiają wiadomość o tworzeniu się publicznie pułków z zielonemi kokardami, o zapisaniu osób należących do uzbrojenia się, o popisach i rozdaniu broni, o mianowaniu dowódców, pod których rozkazami mają stawać, za danym hasłem z Paryża. Były tuż w tej mierze zeznania sądowe, a mianowicie w St Briene, gdzie bardzo wielu ludzi zeznać miało, iż nie tajną jest rzeczą, że 200 zbrojnych z kokardami zielonemi ciągnęli świeżo w tamtych stronach z zamiarzem zapalenia umysłów ludu, i skłonienia do zaciągnięcia się, aby w oznaczonym czasie działać zaczęli.

Hrabia Woroncow, dawniey Cesarско-Rossyyski Poseł w Londynie, ziechał tu chcąc byż na ślubie syna swego Jenerała Woroncow, który dowodził korpusem Rossyyskim we Francyi. Żeni się on z Hrabianką Branicką.

Słychać, iż utrzyma się zupełnie Konkordat z Papieżem r. 1801 zawarty, a tak osadzanie stolic Biskupich bezpośrednio od Króla będzie zależało.

W jednym z sklepów pałacu zwanego Palais-Royal widziano wystawione na sprzedaż tegoroczne dosyć dojrzałe winogrona.

Wdowę Banca sławną w sprawie o zabiciu Fualdesa wieszono dnia 1 b. m. przez Agen do więzienia w Villeneuve. Przed iey wywiezieniem z więzienia w Tuluzie, cór-

ka iey zaręczyła się z André w témże więzieniu siedzącym, przy czém bardzo była wesola.

z Londynu 7 Maia.

Roztrzygnięto znowu rzecz o Katolikach w połączonych Królestwach naszych na sessyi Izby Niższej d. 3 Maia. — Na kilku poprzednich sessyach złożono Izbie niemało petycyy za i przeciw Katolikom, a między temi złożył przeciwną im P. Canning imieniem miasta Liverpool mającą 10,000 podpisów. Skłádając ją P. Canning, powiedział, iż dopełniając powinności w złożeniu tej petycyy nie jest w tej mierze zdania części obywatelów Liverpoolskich, idawno im zapowiedział, iż przy głosowaniu mieć będzie na uwadze dobro całego państwa W. Brytanii. Jenerał Gascoigne, wyobrażający także w Parlamencie miasto Liverpool powiedział, że dwie trzecie części mieszkańców tego miasta są żądaniom Katolików przeciwni, i że on także zawsze im będzie przeciwny.

Na sessyi d. 3 b. m. P. Grattan taki wniosek uczynił:

„Niech się Izba w powszechny wydział zamieni dla roztrząśnienia stanu praw podanych Króla wyznających wiare Rzymsko-Katolicką. Ilb się to tycze zdolności, iakiey one wymagają do piastowania i sprawowania urzędów cywilnych, a to w celu wyrzeczenia, czyli mogą byż zniesione, i do iakiego punktu. Nim ten wniosek P. Grattan uczynił, stawał z zapalem w sprawie Katolików mówiąc nader wymownie, a mowę tę często odgłosami uwielbienia mówcy przerywano. Wyrzcił, iż mocno zawsze pragnąc, aby bracia iego Katolicy przypuszczeni byli do uczestnictwa, niezaprzeczenie służących im praw, ma przytém nadzieję, że dopięcie tego przez nich przyłoży się do ustalenia wiary Pfolestanskiej konstytucyą zastrzeżoney, i Protestanskiego następstwa na tron połączonych Królestw. — „Przez ścisłe (mówił) „połączenie klasy Katolickiey z Protestancką w W. Brytanii spełniłyby się niezawodnie dwie wielkie rzeczy, któremi są powszechna spokojność, i wzrost siły Państwa Brytańskiego. Gorąco pragnę, aby „obie wiary, tyle między sobą podobień-

„stwa mające, iednę ewangelią, tego same-
 „go Odkupiciela, iednegoż Boga, a różniąc-
 „ce się tylko kształtem i obrzędami, po-
 „łączyły się pod wspólne prawo Konstytu-
 „cyi; aby wyznający te wiary, czcili i chwa-
 „lili z zupełną wolnością wspólną im nay-
 „wyższą Jstność. Podający petycye proszą
 „pokornie, aby Izba uwolniła ich od wy-
 „jątków i niemożności sprawowania cywil-
 „nych urzędów, którym ieszcze ulegają; na-
 „dała im prawo obieralności, od którego
 „wyłączeni zostali dla tego, że wiary
 „przodków swoich, wiary sumnienia swe-
 „go wyrzec się nie chciaeli. Niepodał oni
 „urojonych żądań; wyrzekali się na ki i
 „filozoficzney terazniejszych czasów teoryi;
 „gruntują swe żądania iedynie na pow-
 „szednem prawie państwa naszego. Cofając
 „ustawy czyniące ich niudolnemi do pia-
 „stowania pewnych urzędów, i niemogąc-
 „mi w Parlamencie zasiadać, nie u-
 „czynicie im łaski, ale tylko to im przy-
 „wrócić, czego długo używali, to iest,
 „prawo, które im według wszelkiej słusz-
 „ności należy. Jeżeli zostawicie ich przy
 „niemożności urzędowania, wydacie wyrok
 „potpienia przeciw tyur, których dotąd
 „żadney obrazy nie uznano winnemi. U-
 „czynki nie upoważniają was do wydania
 „takiego wyroku, lubo, ściśle mówiąc,
 „wolno wam go wydać. Ale nim przy-
 „stapicie do tey ostateczności, sprawiedli-
 „wość i powinność wasza wymaga, żeby
 „Katolikom, przed znagieniem ich do uniewin-
 „nienia się, dowiedziono przewinienia. —
 „Zbił potém zarzuty przeciwne żądaniom Kato-
 „lików, i dowodził, iż przychylenie się do
 „nich żadnem niebezpieczeństwem nie zagra-
 „ża. Tak zaś mowę swoją zakończył: —
 „Pod rozmaitemi dynastyami Królów na-
 „szych nadanie ludowi wielkich dobrodzieystw
 „politycznych zaszczytło panowanie na-
 „dających ie Królów. Plantageneci na-
 „dali nam Kartę — Wielką, Tudorowie
 „dobre prawa; lecz pozostaie nadać dobro-
 „dzieystwo, któreby większy ieszcze za-
 „szczyt naszemu domowi Królewskiemu
 „przyniosło. Szósta część ludności Państwa
 „czeka przywrócenia praw iey politycznych,
 „a chwałą Domu Hannoverkiego będzie
 „oswobodzenie braci naszych Katolików.
 „Niech to wielkie dzieło uskuteczni, a bę-
 „dzie mógł obok Tudorów i Plantagene-

„tów widzieć najlepszych i nrychwateb-
 „niejszych przodków swoich. „

P. Croker popierał nader zęcznie i bie-
 „gle wniosek Pana Grattan, i okazał wielką zna-
 „iomość dawnych i nowych praw noiskają-
 „cych Katolików wpołączonych królestwach.
 „Wspomniał, iż 150 praw karzących przeciw
 „nim wydano, które wszystkie roztrząsnął
 „gruntownie, i sądzi, że podług mających
 „teraz moc swoię nie są oni wyłączeni od pew-
 „nych urzędów.

P. Robert Wilson był za wnio-
 „skiem zapewniając, że ci, którzy go Re-
 „prezentantem wybrali, nie są Katolikom
 „przeciwni.

Mówilo kilku przeciw wnioskowi, i nare-
 „ście przystapiono do głosowania. Za wnio-
 „skiem było 241 członków, a przeciw 243,
 „a więc większość przeciw wnioskowi tylko
 „z głosy. — Sessya dnia tego trwała do go-
 „dliny zgiey z północy. Spodziewano się nie-
 „równie dłuższego o tey rzeczy rozprawa-
 „nia, ale bardzo mało członków głosy za-
 „bierało, i żaden się z członków gabinetu
 „Królewskiego nie odezwał.

„Przyiaciele wolności cywilney i reli-
 „gioney (pisze dziennik Morning-Chro-
 „nicle) mogą sobie nieiako z powodu tey
 „sessyi winzować zwycięstwa. Usunięto
 „sprawdzie wniosek Pana Grattan więk-
 „szością dwóch głosów; lecz widać było
 „panujące w duszy głosujących przekona-
 „nie, że przeciwników ich dowody tak by-
 „ły gruntowne, iżby ich zbić nie zdołali.
 „Nikt się z nayzaciętszych dawniey nieprzy-
 „iaciół Katolików nie odezwał, a przeto
 „ci mogą się uważać za pokonanych na po-
 „walki. Rozprawy na tey sessyi sprawa
 „nią niezawodnie mocne wyrażenie wcałem
 „Państwie naszym; i iezeli Katolicy dalej
 „sprawiają się roztropnie i umiarkowanie, mo-
 „gą bydź pewni, że los ich polepszy się,
 „i że niezadługo powrócą do równości
 „praw, których pragną, a których ze
 „wszystkiemi współobywatelami swoimi u-
 „żywać powinni. „

W Izbie wyższey rzecz o Katolikach
 odłożono do dnia 17 b. m.

Dnia 4 odrzucono wniosek P. Lyttle-
 „ton o skassowania loteryi większością 49
 „kresk.

Dnia 6 Pan Poel z widziału tajne-
 „go zdał Izbie niższey tak dawno oczeki-

Działo się i podpisano w pałacu Rządowym w Augustura dnia etc.

Simon Bolivar.

P. Kean jeden z najlepszych aktorów naszych ukazał się przed kilku dniami na scenie w teatrze Drurylane pierwszy raz po kłótni z autorem traiedyi The Italians, która to kłótnia narobiła strasznego halasu podczas dwukrotnego tej traiedyi wystawienia. Publiczność okazała niesmak Panu Kean grającemu w traiedyi Ryszard III przez huczenie i sykanie, gdy innym aktorom poklaskiwała. Ustało to przecież, i widowisko zakończyło się dosyć spokojnie.

P. Dunne lekarz Angielski wydał przed niejakim czasem dzieło o szaleństwie, które trzem rozmaitym Monarchom ofiarował, z napisem: Szaleni doznają w paroxyzmach szaleństwa ukontentowania, które oni tylko czuć mogą.

ze Sztokolmu 4 Maia.

Dnia 1 Maia odbyła się tu zwykła uroczysta przeiażdżka do zwierzyńca. Król iehał z Królowną w poieżdżcie, a Królewic następcą tronu konno. Wszyscy prawie mieszkańcy stolicy udali się tamże.

Wysła już z druku nowa książka śpiewów kościelnych, wszakże bez zabronienia używania dawniejszych, komu się to podoba. Dozwolono drukować ją i sprzedawać wszystkim bez wyjątku drukarniom, byle cena arkusza $\frac{2}{3}$ szylinga nie przewyższała.

Jutro odprawi się przez Duchowieństwo krajowe wybór kandydatów na Arcybiskupstwo po zmarłym Arcybiskupie Lindholm. Z wybranych kandydatów Król mianuje Arcybiskupa.

Wyszło tu nowe urządzenie dla wojska, w znaczniejszej części na tryb Francuzki.

Mechanik Owen wynalazł tu dwie maszyny, z których jedna jest powozem, a druga saniami, mogące każdą wieś 12 i 15 osób, a poruszają się za pomocą pompy ogniowej. Dostał on wyłączny na pewną liczbę lat przywilej robienia tych machin, zabezpieczonych od wszelkich przypadków.

OBWIESZCZENIA

Radca Sekretarz Stanu.

Z polecenia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego uwiadomia poniżej wymienione osoby, które prosby swe do Rządu podały, iż takowe do właściwych Władz Rządowych tak w celu dokładniejszego objaśnienia rzeczy, jako też i załatwienia, w dniach niżej wyrażonych przesłanemi zostały.

Do Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości. Tadeusza Bossakowskiego d. 4 Maja N. 1932 Macieja Arndt d. 4 — N. 1934

Do Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi.

- Kajetana Łaniewskiego d. 4 Maja N. 1927
- Franciszka Janowskiego d. 4 — N. 1929
- Włościan ekonomii Sulikowskiej d. 4 — N. 1933
- Piekarzy miasta Brześcia d. 5 — N. 1998
- Włościan wsi Krasnego Pola d. 7 — N. 2039
- Bogusława Zado d. 10 — N. 2069
- Wiktoryi Kurnatowskiej d. 11 — N. 2088
- Wółfa Leybusiowicza d. 11 — N. 2092
- Włościan wsi Brodnia d. 12 — N. 2110
- Pruszeckiego d. 12 — N. 2120

Do Komisyyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

- Sumińskiego Tomasz d. 5 Maia N. 2001
- Kolonistów kolonii Modzerowo d. 12 — N. 2109
- Murawskiego Woyciecha d. 12 — N. 2122
- Gotfrieda Knoblauch d. 12 — N. 2132
- Wilhelma Schiemann)
- Johana Ziemmermann) d. 12 — N. 2121
- Alexandra Bielskiego)
- Waleryana Gawareck:)

Do Komisyyi Rządowej Woyny

Gravin kupca z Poznania d. 7 Maia N. 2005 w Warszawie dnia 18 Maia 1819 roku.

Generał Brygady

(podpisano) Kossecki.

Doniesienie Księgarskie.

W księgarni niżej wyrażonych zaaydnie się świeżo wyszłe dziełko pod tytułem: Skotartz z Ebromny, Poema w czterech pieśniach p. Hieronima Kalinińskiego, cena expm: zł. 3

Zawadzki i Węcki.

Uprzywilejowani Drukarze i Księgarze Dworu Królestwa Polskiego. DODATEK